

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnštvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natično enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

P. n. volilcem mestne skupine Celje-Brežice!

Volilci! Prihodnjo soboto, dne 20. marcija, nam bode treba izvoliti si moža, ki bi naj zastopal v bodočih šestih letih naše koristi in pravice v državnem zboru.

Zaupni možje slovenski so nam postavili kandidata, ki ima vse lastnosti, a tudi najboljšo voljo, to storiti.

Ta mož pozna natančno vse težnje milega nam naroda slovenskega, posebno tudi vse želje prebivalstva v mestih in trgih, ker on živi že dolgo med narodom, iz katerega je vzrasel.

Naš kandidat je gospod

dr. Juro Hrašovec,

odvetnik v Celju, predsednik južnoštajarske hranilnice, ud načelstva »Celjske Posojilnice« itd.

Volilci!

Sveta dolžnost nas kliče k složnemu delovanju. Nasprotniki napenjajo vse svoje sile. Vsiliti nam hočejo Nemca, ki bi naj zastopal naša mesta in trge v državnem zboru.

Slovenci!

Čut domovinske ljubezni nam veva dne

20. marcija t. l.

možato stopiti na volišče in tam oddati svoj glas, da priborimo zmago svojemu kandidatu.

Izostati ne sme nikdo.

V slogi je naša moč!

Pokazati moramo svetu, da smo duševno probujen narod, ki se nikomur ne klanja, kakor le svojemu Bogu in cesarju.

Proč z bojzljivostjo!

Naj se ne najde izdajalec med nami!

Bog živi slovenski narod!

Volilni odbor.

K volitvi v mestni skupini.

V soboto, dne 20. marcija volijo državne poslance naša mesta in trgi. Slovenci smo postavili v obeh južnoštajarskih skupinah svoja kandidata. Prevažna je ta volitev.

Ko je pred šestimi leti v mestni skupini celjski kandidiral dr. Josip Serneč zoper dr. Foreggerja, smo dosegli tako veliko število glasov med slovenskimi volilci, da se je takrat storil odločen sklep: Pri bodoči volitvi moramo zmagati! V tej skupini volijo najbolj narodni trgi v Savinjski dolini in ob Savi. V mnogih krajih so se nam razmere ugodno obrnile. Pričakovati je skoro povsodi večje število glasov. Tudi kandidatura gosp. dr. Hrašovca se je od vseh strani simpatično pozdravila.

Letos torej imamo najodločnejše upanje zmagati. Ali v ta namen je treba resnega dela.

Bolj kakor kedaj je ta volitev važna. Za njo se ne zanima samo južni Štajar, nego skoro cela Avstrija. Zdaj se ima namreč pokazati, ali slovenski živelj v trgih in mestih na južnem Štajarju napreduje ali pa, če nas bodo vedno imenovali samo narod kmetov. Zmaga je mogoča. V ta namen pa morajo storiti svojo dolžnost vsi, v prvi vrsti tržani odločno narodnih trgov. Tu ne sme biti nobenega izgovora, geslo mora biti: Zadnji volilec na volišče! Vsak glas je lahko odločilne važnosti. Pa tudi v onih krajih, kjer smo bili doslej v manjšini, naj se spravijo vsi na volišče. Naj volilci, katerim je velikrat neprijetno iti na volišče, pomislijo, da kar neugodnosti pretrpijo, pretrpijo slayni zmagi v prid. Koliko truda, skrbi, zaničevanja morajo po Istri trpeti slovanski volilci, ali v kljub temu se hrabro bijejo in leto za letom napredujejo. Ako zmagamo, potem smo dali najkrepkejši odgovor tistim klevetnikom, kateri nam ne privoščijo male celjske slovenske gimnazije in ta odgovor bode odločeval, ali ima ta gimnazija obstati in se razširjati ali ne. Volilci celjske mestne skupine, spomnite se dne 20. marcija svojega trpečega naroda in storite vsi svojo slovensko dolžnost!

Druga mestna skupina je mariborska in bližnjih mest in trgov. Tu pač nimamo tistega upanja. Toda naše oči morajo biti obrnjene v bodočnost: Če prav ne zmagamo, šteli se bodo vendar naši glasovi. Ako napredujemo, zadobili bodedo nasprotnikovo spoštovanje in proti vladi se bodedo lahko na to dejstvo sklicevali. Naj torej tudi tista narodna volišča, ki so doslej vsikdar tako častno se izkazala pred svetom, kakor Središče, Ljutomer itd. pošljejo k volitvi vse svoje ljudi. Volitev je tajna, voli se z listki. Tudi v onih krajih, kjer smo Slovenci v manjšini, ni torej tistih nepravil za volilec, kakor pri ustmeni volitvi. Pričakujemo torej, da bodejo slovenski meščani in tržani tudi v tej skupini vsi prišli na volišče in oddali svoj glas deželnemu poslancu g. dr. Francu Rosina. Na svidenje torej dne 20. marcija!

Iz deželnega zbora.

Stroški za Slatinske toplice so proračunjeni za leto 1897. na 143.060 fl., dohodki pa na 172.780 fl., dežela bi torej imela dobička za : 29.720 fl. Pri posvetovanju o tej točki se je pritoževal poslanec dr. Jurtela o krivicah, katere se godijo zdaj na Slatini domačim posestnikom in obrtnikom, ker se zaslužek daje ptujcem, ne pa domačinom. Priporočal je torej imenovani poslanec novemu deželnemu odborniku dr. Deršati, naj to stvar sam nepristranski preišče in popravi krivice, ki

se ondi godijo. Dr. Deršata je obljubil, da hoče še v teku meseca marcija rešiti nepristransko to nalogo. Bomo videli!

Stroški za toplice na Dobrni so proračunjeni za leto 1897. na 28.630 fl., dohodki pa na 29.130 fl., preostanek bi znašal 500 fl. Gosp. dr. J. Serbec se je pri tej priliki pritoževal radi okoliščine, da je ravnatelj teh toplic tudi ob enem zdravnik; to pa je gostom na škodo. Ptujim bolnikom n. pr. Dunajčanom nasvetuje domač njihov dunajski zdravnik, naj se napotijo v toplice na Dobrno. Bolniki to storijo. Toda pri vsprejemu se morajo dati od zdravnika topliškega še enkrat preiskati, kar je celo nepotrebno, ker so bili preiskani že od svojega zdravnika in morajo potem plačati pristojbino za to nepotrebno preiskovanje. Od tod prihaja nezadovoljnost gostov, kateri ne prihajajo v tolikem številu, ker se bojijo nepotrebni stroškov. Gosp. dr. Serbec sam je slišal mnogo takih pritožb. Poslanec za celjsko mesto Stallner je pa skušal zagovarjati te razmere na Dobrni.

Stroški za oskrbljevanje deželnih gozdov so proračunjeni na 124.464 fl., dohodek od gozdov pa na 174.951 fl., torej čisti ostanek 50.487 fl., dohodki od mlinarine 9400 fl., dohodki od muziklicence 16.500 fl., dohodki od lovskih kart 24.400 fl. — G. dr. Serbec se je pritoževal nad južno železnico zavoljo neprimerno visokih pristojbin, katere se morajo plačevati za prevažanje blaga na tej železnici, ki se veliko višje, kakor na drugih železnicah. To pa je kmetu kakor trgovcu in obrtniku v neizmerno škodo. Najboljše, da bi država odkupila tudi južno železnico.

Socijalni demokrati in posojilnice.

Nova volilna postava je prinesla nam Slovencem v peti kuriji čuden sad. Komaj je nekoliko ponehala agitacija nemškutarjev, kateri so v poprejšnjih letih rogovilili zoper naš materin jezik in zoper sveto vero, duhovščino itd., so se prikazali sedaj drugi, še bolj nevarni krivi preroki, prav v volčjih kožah! Socijalni demokrati hodijo namreč od hiše do hiše in od krčme do krčme in hujskajo naše ljudstvo na vse mogoče načine. In glejte! Čim bolj neumne reči trdijo, tem več vere najdejo po nekterih krajih! Človek se mora nehote spominjati na tistega modrijana kateri je nekoč djal, da ni take neumnosti na svetu, katera bi se ne bila že od ljudij trdila in od neumnih ljudij celo tudi verjela!

Socijalnodemokratični agitatorčki trdè, da se mora vse premoženje enako razdeliti med vse ljudi, norčujejo se pohujšljivo čez sveto vero, zametavajo narodnost in se zlasti norčujejo čez vse one može, ki so dosedaj kot pravi prijatelji svojega naroda imeli in še hvala Bogu imajo med ljudstvom največ zaupanja. Razumni ljudje se seveda ne brigajo za taka abotna blebetanja in jih vrlo zavračajo; zlasti so se držali možato naši pristaši pri volitvah in imeli so priložnost ravno pri tej priliki, spoznati prijateljstvo teh novih prerokov; kajti socijalnodemokratični agitatorji in njihovi pomagači, nekateri tovarniški delavci in nekateri leni brezposelni poulični postopači, so lagali našim poštenim kmetom ter jih skušali na vse mogoče nedopustne načine zase pridobiti. Če niso dobili posluha, psovali so kmete, jih ometavali z blatom, da, žugali so jim celo z noži in samokresi itd. No, djal je neki kmet, po sedanjem redu mi delavcem in ubogim le skušamo pomagati, ako bi pa ti nemaniči prišli na krmilo, morali bi obupati, ker že lahko sedaj sodimo, kako gospodarstvo bi bilo, če bi gospodovali taki ljudje, kateri pretijo s koli in noži

svojemu bližnjemu! Med drugimi budalostmi šuntajo ti socijaldemokrati čudno tudi proti posojilnicam in hranilnicam ter raztrošajo abotno vest, da se bodo vsi ti denarni zavodni razpustili in da bodo ljudje svoj denar izgubili! Kaj bolj neumnega se ne more govoriti! Hranilnice in posojilnice posojujejo denar le na dobra zemljišča ali na popolnoma zanesljive osebe proti porokom, in milo je gledati, kako vestno prihajajo ljudje vsacega pol leta plačevati obresti in nekaj na dolg in milo je slišati, s kacimi vnetimi besedami se dolžniki zahvaljujejo v posojilnicah, če se po 5, 6 ali 8 letih po malem vrnil cel svoj dolg, rekoč, da jim je posojilnica in hranilnica neizmerno pomagala in da bodo vedno molili za svoje dobrotnike!

Če pogledamo n. pr. le v celjskem okraju, vidimo, da je bilo do leta 1882. najmanj za trikrat več eksekucij in prodaj zemljišč, kakor jih je od tega časa, ko se je osnovala v Celju tako potrebna posojilnica, in vse to zaradi tega, ker dobi vsak pošten gospodar lahko brez težave po ceni posojilo, če se mu pripeti, da pride nepričakovano v zadrego. Denar, kojega nalagajo ljudje v take zavode, je popolnoma varen — in vendar si upajo taki lažnivci obrekovati te zavode ter trositi o istih neutemeljene vesti, samo da ljudstvo begajo ter netijo razpor in nemir. Sicer so se pa storili že od raznih posojilnic in hranilnic primerni koraki pri c. kr. oblastvih, da se bode prežalo na take obrekovalce in hujskače, in upati je, da bode to huskanje kmalu ponehalo, posebno če jih pride nekaj v luknjo kaše pihat. Slovenskemu, krščanskemu ljudstvu pa le svetujemo, da pokažejo takim krivim prerokom vrata, če se zopet od kod priklatijo, ali pa, da jih takoj ovadijo c. kr. žendarmeriji ali sodniji.

Cerkvene zadeve.

† Francišek Munda,

bivši župnik v Črnomlju na Kranjskem.

Bela Krajina pokriva od dne 3. marcija truplo vrlega Štajarca, pokojnega č. g. Frančiška Munda, župnika v Črnomlju. Komaj 16 mesecev je, kar se je preselil iz zelene Štajarske semkaj v sivo, skalovito Belo Krajino. Veliko dela ga je čakalo, i v cerkvi i drugod, da bi uredil faro črnomeljsko.

Napravil je za župno cerkev nov križev pot, nove oltarje, nove spovednice, kar je vse res lepota cerkve. Tudi v župnišču je veliko popravil, prezidal. Pa skoro ves ta čas, ko se je zidalo, popravljalo in zaljšalo — je bolehal. Julija meseca je šel iskat zdravja domov na Štajarsko — ali kašelj ga je vedno bolj nadlegoval; videti je bilo, da se ga prijemlje sušica.

Šel je iskat zdravja kmalu po novem letu v Kandijo pri Novem mestu k usmiljenim bratom. Toda človeške pomoči ni bilo več zanj. A želel je, da bi vsaj v domači fari med svojimi ovčicami umreti mogel. Ta poslednja želja se mu je res spoznala. Šest dnij pred smrtjo so ga pripeljali domov in v ponedeljek, dne 1. marcija je zatisnil trudne oči.

Kako da so ga farani ljubili, pokazalo se je ob njegovih smrti, ko je ležal na mrtvaškem odru in ob pogrebu. Pustni torek, ko se je obhajala ravno pobožnost presv. R. Tel. na čast, vrstila se je truma za trumo, neprenehoma proti župnišču, da še enkrat vidi obličje predobrega dušnega pastirja. Nad vse slovesen in lep pa je bil pogreb na pepelnico sredo. Toliko ljudstva gotovo še ni bilo v mestu, ko tisti dan. Ko so prinesli rakev s telesnimi ostanki ranjcega v cerkev — je bilo

jokanje in zdihovanje toliko, da ni bilo slišali petja duhovnikov, ki so spremljali sobrata k večnemu počitku.

Ves sprevod je bil lepo urejen. Šolska mladina, požarna bramba, mestna godba, duhovniki, c. kr. uradniki, mestni očetje, meščani in okoličani v nepregledni vrsti so se pomikali proti pokopališču. Le prehitro je črna zemlja pokrila truplo blagega gosp. župnika, katerega bi naša obširna fara (šteje do 6000 duš) še tako zelo potrebovala. Večna luč mu naj sveti!
D.

Mili darovi za družbo vednega češčenja:
Sv. Lovrenc v Slov. Goricah 13 gld., Sv. Peter v Medv. selu 6 gld. 80 kr., Remšnik 6 gld. 81 kr., Sv. Ilj pod Turjakom 7 gld., Prihova 17 gld. 66 kr., Širje 5 gld., Vransko 41 gld. 50 kr., Dobrna 12 gld., volilo Marije Detiček v Poličanah 17 gld. 45 kr., Sv. Benedikt v Slov. gor. 10 gld., Teharje 45 gld., g. Srahotnik 1 gld.

Gospodarske stvari.

O koristi gasilnih društev.

(Konec.)

Dragi slovenski korenjaki in rojaki po Štajarskem, Kranjskem in Koroškem, ustanovite si gasilna društva! Res je, da ima občina neki strošek, kateri je pa tudi netrajen, in ako se pomisli, da gasilno društvo reši eno poslopje, enega posestnika, je to že veliko. Ako občinska naklada narase za par let za nekoliko %, pa se mora v pošteev vzeti, koliko radodarnih src se mora odpirati v slučaju, kadar enemu kmetu vse pogori, kar se drugači ne bi zgodilo, ako bi bilo orodje in zvežbanost pri roki. Bere se večkrat, da bi se cela vas rešila. Domači vaščani so itak v prvem položaju zbegani; ako pa imajo gasilno društvo, pa moštvo zna hitro ukreniti, kaj je treba in pomoč je pri roki. Ako bi gasilca, kmeta doletela nesreča, on je zbehan in ne ve, kaj bi delal, ali njegovi sodi so pa mirni in ga branijo. »Vsi za enega, eden za vse«. Med tem časom pa prihitijo pomoči od drugod in ga branijo. Gasilec prišedši na gorišče je miren, kakor bi ne imel pred saboj nikake nesreče in nevarnosti. V slučaju opravila se pa ohrabri in zbere sile, kakor bi se imel nad divjo zverjo maščevati. — Snujte gasilne društva! — Slovensko časopisje se večkrat neče vkvarjati z gasilnim položajem in to zato ne, ker so mnogi mnenja, da se gasilna društva med Slovenci in s slovenskim poveljem zato snujejo, da bi se nemstvo s tem branilo. To pa ni res. Vsako gasilno društvo je in mora biti prostovoljno. Ako pa slovenski kmet čuti, da je prostovoljen in prostovoljno pristopi v društvo, torej si izbere tudi povelje tako, kakoršnega že zna čuti s krvjo in kostmi. On lažje sliši »pozor« kakor »Ahtung«, ker ne ve, kaj je to. On lažje sliši »ogled na levo«, »ogled na desno«, »levo sukaj« — — — itd. Nadalje »brizgljivo razpravite«, »brizgljivo pripravite« — — —, ali končno »brizgljivo pospravite«, »orodje vkup«. Povelje pa med Slovenci mora biti slovensko, zato, da je z drugim na gorišču delavnim osebjem v razumljivosti in zastopnosti. Naše Mursko polje ima že dosti gasilnih društev s slovenskim poveljem in še jih bode več. Sicer imajo ljutomerski gasilci nemško povelje, ali niti mi, niti oni se ne gledamo na pogorišču slabo. Vsi se počutimo na pogorišču, da smo poklicani v eden in tisti namen. Naša gasilna društva po Murskem polju s slov. poveljem pa imajo tudi krajevno zavezo in ako Bog dá, da bode imelo Ptujsko polje svoja gasilna društva s slov. poveljem, Savinjska dolina svoja gasilna društva s slov. poveljem itd., potem pa se ustanovi »slovensko-štajarska gasilna za-

veza«. Kaj ne, to bo lepo, pa ne bode nič političnega namena in pomena. Saj smo Slovenci in znamo slovenski govoriti. Rojaki na noge! — Ne vem sicer, je-li bo moje pisanje glas upijočega, pa ker je nam cenjeni list »Slov. Gospodar« skoro vse spravil, kar imamo, torej bo z dobro voljo tudi v tej zadevi kazal lepo pot. Spodbujala me je gasilca čut ljubezni, kajti gasilec mora le svojemu bližnjemu dobro hoteti. Pomoz Bog!

Primurski.

Sejmovi. Dne 20. marcija pri Sveti Barbari pri Konjicah, na Cvenu, pri Sv. Ilju v Slov. gor., v Studencih pri Mariboru, pri Sv. Barbari v Halozah in na Zibiki. Dne 22. marcija pri Sv. Ožbaltu na Pernovem, Sv. Jederti, v Rogatcu in Siegersbergu. Dne 24. marcija v Vitanju. Dne 26. marca na Dobovi in na Teharjih.

Dopisi.

Iz Ptujca. (Iz t ir j a v a n j e d a č e.) Lansko leto je pokončala pridelke goric, polja in travnikov toča in povodenj. Škoda se je uradno pregledovala, pa deloma jako pozno, že prepozno, ker še le meseca septembra. Odpis dače se je s tem zavlekel; namesto da bi dobili prizadeti posestniki že lansko leto olajšave po odpisu, dobili so eksekucijo in nove stroške. Na eni strani je dala država in dežela poškodovanim podporo, ker je manjkalo celo potrebnega živeža, na drugi strani pa se je pošiljal eksekutor zaradi zaostale štibre na dom, namesto da bi bili štibro takoj odpisali. Okrajni odbor je to postopanje naznanil deželnemu poslancu dr. Jurteli v Gradec. Ko se je ta zaradi te zadeve obrnil do c. kr. finančnega dež. ravnateljstva, je izvedel, da so uradniki, ki so v jeseni škodo pregledovali, svoja poročila pozno v Gradec poslali, deloma še le decembra l. l. in prosinca t. l. Ker se tako postopanje ne dá opravičiti, šel je g. dr. Jurtela h g. ravnatelju samemu ter se je pritožil, da so se škode prepozno pregledovale, da se pregledovanje ni med vse uradnike razdelilo, ampak le nekaterim izvoljenim izročilo, da ti dela niso mogli pravočasno zgotoviti in predložiti; da so se poročila prepozno v Gradec poslala, da se je v tem zavlekel po nepotrebnem nujno potreben odpis dače, da se ljudem delajo stroški po eksekuciji, ko vendar niti potrebnega živeža nimajo. Kot izgled je poslanec imenoval sledeče posestnike: Andreja Majar in Antona Bombek iz Možgajnc, Mihaela Kekec in Mihaela Trunk iz Formina. Ti so bili toliko dače plačali, da bi ne bilo po odpisu dače nič več na dolgu ali le celo malo, pa so jih vendar za tretji kvartal opominjali. Tako se je postopalo tudi z drugimi. G. dvorni svetovalec ni bil vesel poslančevega poročila in pritožbe; posebno mu ni ugajalo, da so imeli le nekateri gospodje komisije, da so operate tako pozno predložili, da ti še niso rešeni. Zaukazalo se je, da se imajo poročila za vse občine takoj rešiti, kar se je tudi meseca svečana že zgodilo. Na prošnjo poslančevega, da bi se v političnem okraju ptujskem iztirjavanje štibre do žetve ustanovilo, se ni dala gotova obljuba, ampak se je reklo, da se bode občna beda gotovo v pošteev jemala. Upati pa je, da se bode vsaj eksekucija ustavila. Kdor pa bi bil prisiljen za to posebe prositi, naj ne pozabi prošnje kolekovati.

Iz Velenja. (Gg. poslancem!) Odkar tare kmeta, obrtnika in delavca lakota, odkar ni zmožen vkljub svoji varčnosti in pridnosti plačevati več svojih davkov, stanu primerno preživiti svoje rodbine, da mora prodati zadnji rep, svoje zadnje imetje, nazadnje pa za-

pustiti svoj dom, sedaj se tudi pri nas prav mnogi brigajo za politiko, ki se prej niso. Od poslanca svojega zahtevajo tri čednosti in sicer srčnost, značajnost in delavnost. Če je poslanec srčen, ne bode se ustrašil goropadnih napadov, kateri mu pretijo od vseh strani, ampak s pogumom bode zavrnil jih v dostojne meje. Če je poslanec značajan, vedel bode zagovarjati pravice svojih volilcev in besede o bedi in tugi mu bodo tekle gladko iz ust. Da pa mora biti delaven, to zahteva njegov stan in poklic; ker, če je poslanec delaven, dosegel bode pri vladi gotovo nekaj, in če je vladi kaj na tem, da ne pusti poginiti kmečkega in obrtnega stanu, uslišala bode pritožbe delavnega poslanca. Torej stavimo danes do naših poslancev naslednje resolucije: 1. Naj se dela nato, da se ustanovijo kmečki domovi; hipotekarni dolgovi naj se po državi amortizirajo. Kmečko posestvo se ne sme čez četrt ali polovico vrednosti zadolžiti ali od svojih prednikov prevzeti. — 2. Naj se ustanovi neki fond, pri katerem bi mogel kmet dobivati za izboljšanje kmetijstva in za izplačanja svojih dedičev brezobrestna posojila, ali vsaj po nizkih odstotkih, pa ne čez 2%. Takšni dolgovi naj bi se po letnih obrokih amortizirali. — 3. Naj se obdači borza in luksus. — 4. Naj se ustanovijo deželne zavarovalnice, pri katerih bi mogel kmet svoje poljske pridelke, kakor tudi svojo žival, pred nesrečo proti nizki premiji zavarovati. — 5. Naj bi se vpeljali uradni dnevi v Velenju, in v vsakem tako primernem kraju, ob gotovem času, da bi ne bilo treba kmetu cel dan potrositi; ker vendar lažje pride ena oseba, kakor 20 ali 30 zaradi ene. — 6. Spremeni se naj užitinski davek in sicer tako, da bi se moral plačevati davek po alkoholu pri vinu, pri živini pa po teži. Kako pride obrtnik do tega, da mora od 20 kg težkega svinjeta plačati ravno toliko, kakor od 200 kg težkega, in od 100 kg goveda ravno toliko, kakor od 400 kg teže? — 7. Naj se poslanci gledé gospodarskih razmer združijo in naj se ne gleda na narodnost ali stan; kajti le če bode kmet in obrtnik gmotno dobro podprt, jela se mu bode razvijati tudi narodnost. — 8. Naj se dela na to, da se ustanovi jugo-slovanski klub. — 9. Naj se dela v dež. zboru na to, da se spremeni lovska postava. Res je, da je lov zabava, pa kdor hoče zabavo imeti, naj jo tudi pošteno plača! Kako pride ubogi kmet do tega, da mora zaradi zabave nekaterih gospodov si pustiti uničiti najlepše sadonosnike? — Več volilcev.

Iz Šoštanja. (Nepopisno veseli) so bili naši kmetje, ko jim je došla vest o slavni zmagi č. g. Žičkarja proti Ropasu. Poparjeno, klaverno, kakor ubogi grešniki, pa se je držala stranka Ropas-Woschnagg-ova. Videli so, da ves trud in denar ni mogel premotiti vrlih volilnih mož, ne v Topolšici, ne v okolici Šoštanj. Odposlala je naša »nemška Hochburg« dva delavca iz tovarne, naj gresta obdelavat volilnih mož v Topolšico, naj jima povesta, da bosta celi čas »frei ven držana«, voznja, postelja, jelo in pilo, vse bo zastonj. A vse je bilo bob ob steno. Luka Penšek in Frančišek Kompansta dobro izpoznala, kam pes taco moli, in nista se dala preslepiti. Šla sta in volila našega vrlega Žičkarja. Slava njima! — Ravno tako pohvalno moram omeniti tudi vrlih volilnih mož iz okolice Šoštanja, Miha Melanšek-a, Stefana Tajnika in Jurja Medveda, kojim vsa Ropasova pisma, »Luč« in »Delavec«, niso omajala pravega prepričanja. Živeli fantje iz fare! Ti vrli možje naj bodo v spodbujajo našim slovenskim volilcem v Šoštanju dan volitve za mesta in trge. Volilni slovenski možje v Šoštanju! Slovenski narod apeluje na vas, in pričakuje zanesljivo, da boste v resnem trenutku dne 20. sušca vsi kakor eden mož: c. kr. uradniki, učitelji, duhovščina, tržani in drugi volilni možje, ki je slovenska mati pestovala, ki se živé ob slovenskem kruhu, brez strahu

in malenkostnih ozirov storili svojo sveto dolžnost, kot verni Avstrijci, vneti Slovenci in zavedni katoličani, ter volili dr. Hrašovca, v vsakem oziru uzornega moža, katerega geslo je: »Vse za vero, dom, cesarja«. Kdor ni zvest Avstrijec, kdor ni veren katoličan, on bo volil nekega Pomarja z Dunaja, katerega geslo je: »Vse za nemški šulverein, vse za südmarko, vse za prusko pikelhavbo!« Tega Pomarja najsrčneja želja je, da bi naša močna Avstrija čim prej noter do Trsta postala pruska posest. Ubogi naši nemčurčki, da nimajo v svoji sredi sposobnega, zmožnega moža, da si morajo iskati poslanca v daljnem Dunaju! Dne 20. sušca hočemo dokazati, da Šoštanj ni pruska naselbina, ampak zaveden slovenski trg, kjer Slovenec župani, kjer v krajnem in okr. šol. svétu Slovenci odločujejo, kjer v okr. zastopu Slovenec načeluje, kjer v sodnji nepristranski Slovenec sodbe sklepa in kjer Slovenec pastiruje. Pokažimo, da smo slobodni, razsodni, zavedni slovenski možje, ne pa komandirani »Woschnagg-ovi sklafi!«

Iz Kozjega. (Volitve volilnih mož) so sijajno iztekle v naši župniji oziroma v njenih treh občinah. V občini Veternik se je udeležilo volitve 55 volilcev, ki so izvolili v petem in četrtem razredu dva vrla kmeta. Istotako si je izbrala občina Zdole dva občesposhovana moža, enega za 5. kurijo, dva pa za kmečke občine. Kaj pa občina Kozje? Svet je mislil, da v Kozjem ne bo šlo gladko, ker še so ondi Nemci gospodarji in ker je ravno iz Kozjega doma socijalno demokratični apostol, ki je delil volilne oklice in je v Zagorju mnogo hudega povzročil. Nismo se ga prav nič bali, kajti v naši župniji, kjer stanuje (doma nima več svojega), ni dobil niti enega kalina-kmeta ali tržana na svoje limanice. Niti volit se ni upal. Pa kakor čujemo, se je mož že malo poboljšal. Tudi Nemci nam niso delali nobene preglavice pri volitvi, h kateri je prišlo 78 mož-kmetov in tržanov. Volili so enoglasno dva vzgledno krščanska, pa tudi narodna moža. Pred in med volitvijo je vladal uzoren red, nikdo ni kalil ljubega miru. Le po volitvi je malo zavrelo, ko je neki volilec vprašal g. predstojnika, zakaj le on ni volil in zakaj morajo volilni možje hoditi brezplačno v Brežice volit. Na prvo vprašanje se je g. župan kratko odrezal: Volitev je prosta. Na drugo vprašanje pa je odgovoril: Ako občina hoče povrniti stroške volilnih mož, postave ni nobene, da bi se jim moralo povrniti. Navidezno je obojni odgovor resničen. Vendar mi volilci še enkrat vprašamo g. predstojnika: »Ni-li bilo izmed tega ogromnega števila (78) volilcev nobenega moža, kateremu bi bil zaupal g. predstojnik svoj glas?« S svojim modrim molčanjem je očitno pokazal, da je nasprotnik svojim občanom. Drugi izgovor ali odgovor pa je tudi očitno nasprotstvo proti volilem. Bili so namreč časi, da so Nemci hodili kot volilni možje v Brežice, a so bili vsikdar pošteno plačani. Še nekaj! Pred nekaj leti so hodili trije nemški odposlanci v Gradec častitat in se poklonit takratnemu namestniku zaradi njegovih velikih (kakšnih?) zaslug za naš okraj. To potovanje je bilo brezpotrebno in vendar so hodili omenjeni trije na občinske stroške! Vsak si je računl 18 gld.! Vsa komedija je stala nekaj nad sto gld., ker so mu poklonili tudi neko častno diplomu! Kmet, to pa je kaj drugega, kaj ne, g. predstojnik? Vaš stolček je bil že itak poprej močno omajan, sedaj pa stoji le še na eni nogi! Podrl se pa bo brezdvomno o prihodnji občinski volitvi.

Iz Mute. (Volitev v V. kuriji.) Pri prvotnih volitvah je bilo po naših občinah izvoljenih pet mož, in sicer v trgu: livarski mojster J. Schwarz in livar Franz Nachberger; na Gortini kmet F. Urich p. d. Haberman; in pri Sv. Primožu (ta občina je tudi vseskozi zanesljivo narodna, kar je posebna zasluga po-

gumnega obč. predstojnika T. Hölbl-a p. d. Krenčnik): kmeta L. Lauko p. d. Dobnik in Ribič iz Radvanja. Tudi pri nas so se napejali zloglasni rudečkarji, da bi premotili volilce. Trosili so med ljudstvo svoje volilne oklice, razširjali so kaj marljivo svoje umazane knjižice, polne lažij, obrekovanj in psov, ki bi naj omajale v volilcih zaupanje do dušnih pastirjev. Iz Maribora so nam celo dvakrat poslali nekega socijalističnega lažiproroka, da bi lovil nevedneže na svoje limanice. Žal, da so se smetertje res nekateri dali vjeti! A naši volilni možje so stali trdno kot skala. Vsi so dne 12. sušca v Marenbergu oddali svoje glasove krščanskemu kandidatu Jos. Kurz-u. Vsa čast in slava takim vrlim in značajnim možem! Tako so torej naši kmetje in delavci pokazali, da jim bije srce za sveto vero in domovino. Hvala Bogu! Jedro našega ljudstva je še vedno krščansko.

Iz vranskega okraja. (Propal kandidat). Nekateri socijalni demokratje iz vranskega okraja so se bojda dogovarjali, da bi volili državnim poslancem nekega imenitnega moža na Vranskem. Bili so mu namenjeni glasovi vseh volilnih mož, katerih je bilo 0. Mi sicer ne vemo, če je tisti mož vedel za-tó ali ne, no pa če je zvedel, je gotovo rekel po svoji stari navadi: »Kogá hudiča« mene hočete voliti? Škoda, da so socijalni demokratje pogoreli s tem svojim kandidatom! Tisti mož je vstvarjen kakor nalašč za demokratičnega državnega poslanca. Že zdaj vse beži pred njim, kjer se prikaže, kaj bi bilo še le potem, ko bi se prikazal v svojem novem dostojanstvu! Pa za nekaj časa se nam tega ni treba bati. Ševeč.

Iz Jareninskega vrha. (Prvotne volitve) tukaj niso vse srečno izpadle za nas. Le v Jarenini so bili v 4. in 5. skupini slovenski volilni možje enoglasno izvoljeni. V Vukovskem dolu sta v 5. skupini dobila precej glasov Posilinemca Baumgartner in Dolejš, v Polički vesi pa je bila ožja volitev med Slovencem Golobom in med nasprotnikom županom Reiningerjem, pri kateri je zmagal Golob; v Kaniži je izvoljen nasprotnik v 4. skupini. Popolnoma smo propali na Pesnici, kjer sta zaničevalca lastnega rodú in jezika, Jager in Gornik, pridno delala za nemštvo. V 5. skupini sta bila izvoljena Gornik in Rošker, v IV. pa le z večino 2 glasov Jager in Gornik. Tista dva posestnika iz Gačnika in Jelenč, ki sta pomagala jim do zmage, si bomo Slovenci že dobro zapomnili. Gg. komisarjem pa priporočamo boljše učenje postav; lani je eden rekel, da mora biti volilni mož 30 let star, letos pa drug, da za volilnega moža ne more biti izvoljen tisti, ki ni navzoč, kar je oboje protipostavno. — Tukaj čutimo potrebo političnih zborovanj, žal, da blizu in daleč ni nobenega političnega društva, ki bi moglo tukajšnje ljudstvo natančneje poučiti o njegovih pol. pravicah. Kmečki položaj je vedno žalostnejši in vendar so mnogi ob volitvah, ko bi si lahko kaj pomagali z izvolitvijo krščanskih volilnih mož, tako nespametni in zabiti, da rajši doma ostanejo in vse nemškutarstvu prepustijo. Kje je tu verska in narodna zavest?

Od Sv. Jurija ob Ščavnici. (Bralno društvo) je imelo meseca svečana redni občni zbor. Po krepkem pozdravu predsednikovem je sledilo poročilo o delovanju in gmotnem stanju društva. Društvena knjižnica je v preteklem letu narasla za 87 knjig in zvezkov. Knjige so darovali: g. Karol Grosman v Novem mestu 52 lepih slovenskih in hrvaških knjig, g. Oton Ploj, notar v Gornji Radgoni, 1 izvod »Materino delo za Boga in dom«, Topolnik iz Slapinjec 2 knjigi, predsedsednik 4 knjige, 28 jih je kupilo društvo. Denarno podporo so darovali: Slavna gornjeradgonska posojilnica 10 gld., gosp. Karol Grosman 5 gld., g. Anton Kupljen, notar v Črnomlju,

3 gld. in »Dolenjske Novice«, g. Mihael Vamberger, c. kr. profesor v Karlovcu, 2 gld., č. g. Ivan Kunce, župnik zraven letnine in »Slovenca«, 2 gld. od čistega ostanka Terstenjakove slavnosti in č. g. Mojžišek, kaplan, 2 gld. Bog plati! — Knjižnica šteje okoli 470 knjig in zvezkov, društvu je pristopilo 9 udov, med temi sta dve gospodični in tri deklice, kar tu s pohvalo omenjam. V načelništvu je društvo izvolilo 3 stare in tri nove ude, predsednik Jernej Košar, namestnik č. g. Iv. Kunce, blagajnik Jurij Brumen, tajnik in knjižničar g. Jože Mihelič, nadučitelj, Karol Stramič, posest. iz Dragotinjec, in Jože Korošak iz Čakove kot odbornika. — Med zborovanjem je izvrstno deklamoval organist gosp. Fr. Čirič Gregorčičevo »v Pepelnični noči.« Naš mešani in ženski zbor je pod vodstvom gosp. Fr. Čiriča zapel več lepih pesmij. Iz tega kratkega poročila lahko prijazni bralec posname, da ni društvo volilo spet le starega odbora, ter v pretečenem letu ni spalo, kakor je poročal v 8. šte. »Slov. Gospodarja« neki dopisnik.

Iz Slov. Bistrice. (Slava vrlim učiteljem!) Dne 4. marcija je pri nas zborovala učiteljsko društvo. Pri tem zborovanju je imenovalo društvo nekaj častnih udov. Stavil pa je tudi neki g. učitelj predlog: Naj se člani društva ne dajo več upisati v družbo Mohorjevo, ker se v neki povesti lanskega koledarja razžaljivo govori o učiteljskem stanu. — Gotovo nam bode potrdil gospod učitelj, ki je stavil dotični predlog, da noben stan nima samih angeljev. Nadalje se v povestih družbe Mohorjeve bičajo napake kmečkega, rokodelskega in drugih stanov. Kaj bi rekli, g. učitelj, ki ste gotovo vneti za blagor naroda, ko bi vsled tega vsi kmeti, rokodelci itd. dali slovo družbi Mohorjevi? To vemo, da bi takega postopanja ne odobraval. G. učitelj, naznanite nam le enega, ki je vsled one povesti začel slabejšje misliti o učiteljskem stanu, in potegnemo se kakor en mož za vašo čast pri družbi Mohorjevi! Ne izvira-li mržnja do družbe Mohorjeve iz sovraštva do sv. vere, ki ga nahajamo pri socijaldemokrati? Vsa čast pa onim blagim gospodom učiteljem, ki so odločno zavrnila ta čuden predlog in ga pokopali in ljubezen do družbe pokazali s tem, da so se zopet dali vpisati med njene ude!

Iz Vojnika. (Veseli večer) smo imeli pri nas dne 21. februvarija. Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda za Škofjovos in sosesko se je ganila zopet in sicer na pravem prostoru. V trgu, kjer se je pustni čas prirejevalo toliko sijajnih plesov in zabav, da se kmetje niso mogli več udeleževati, tu zborovala je pri starem Vrečarju naša podružnica. Gastov je prišlo obilo; posebno smo se razveselili številnih Konjičanov. Igra »Župan« je ostala tudi letos prava vesela igra, kakor pred štirimi leti. Gledali smo resničnega župana (gospod Šolinc) delati spričali revčku Tomažu (g. Gilčvert), prepirati se zaradi nemškutarije s hčerko (g. Ahtikovo), zetom (g. Ahtik Jos.) in sinom (g. Ahtik Iv.), ki ga nazadnje premagajo, da se odpove županstvu. Predstavljalo se je vse resnično in živo. — »Brinjevec«, nova burka, še le ta mesec spisana, je pedagogične nravi v obliki burke, primerna za vse sloje. Pijančku Mihcu (g. Gilčvert) gospodinja trezna sestra (g. Ahtikova), katero snubi njegov brinjevski bratec Tinče (g. Ahtik) in ona mu obljubi odgovoriti, ako se vzdrži jedno uro brinjevca. Dasiravno žejen, prigovarjan od Mihca, kateremu je žal izgubiti gospodinjjo, od pijančka Grege, stražnika in pismo-noše (g. Šolinc), kateri mu priporoča neko bogatašinjjo ter nazadnje županovo hčer, vstraja poldrugo uro, ker mu Mihec uro nazaj poriva in iz mnogobrojnih smešnih, pa naravnih spletek, ter mimo jako ugajajočih popevk, katere je spremljal g. Kvac z bugarijo, se izvije sklep: Tinče in Mihec sé odpovesta pijančevanju. Kdor želi te burke, blagovoli se oglasiti pri ženski podružnici

škofjevaški. — Prizor »Stotnik in njegov sluga« (gospoda Šolinc in Korošec) moral se je ponoviti. — Oder, kateri sta postavila tržana gg. Ahtik in Žgajnar, bil je jako pripraven, posebno ker je prepustil g. Ljudovitu Uratariču svojo sobo za opravilnico. Navduševal nas je potem razmeram jako primeren govor č. g. kaplana Václavika in nam je ostal marsikak nauk. Prosta zabava je bila navdušena in so jo spremljali mnogi nagovori, resni in šaljni gg. Kukoviča, Severja, Václavika, Levstika in domačinov ter Brinarja, kateri je tudi vprašal: »Kje pa je moška podružnica?« Odgovora mu nismo mogli dati, upamo pa, da se kmalu oglasi. Gr... a.

Iz Gornje Radgone. (Naše bralno društvo) je dne 21. februarija imelo svoj IV. občni zbor ob obilni udeležbi društvenikov in gostov. Po nagovoru predsednika poročal je blagajnik o gmotnem stanju društva, ki je bilo o pretečenem letu jako ugodno, ter je v imenu društva vsem podpornikom, zlasti odislemu podpredsedniku, č. g. Franju Moravcu, ki nam je ravno ta dan precejšnjo svoto poslal, srčno zahvalo izrekel. Nato je poročal g. knjižničar o stanju društvene knjižnice ter z radostjo konstatoval, da si je društvo tudi v tem letu zopet mnogo jako podučnih knjig pridobilo in da se knjige marljivo izposojujejo in čitajo. Potem se je vršila volitev novega odbora in sicer so bili izvoljeni: Predsednik: č. g. Andrej Keček, kaplan; podpredsednik: g. Oton Ploj, c. kr. notar; tajnik: g. Henrik Robinšak, not. uradnik; blagajnik: g. Janko Pelcl, posestnik; knjižničar: č. g. Jakob Kosar, kaplan; odborniki: g. Franjo Kavčič, posestnik, namestnika: gg. Martin Roškar in Leopold Zemljič, posestnika. Po zborovanju se je izvrstno igrala gledališka predstava »Oreh«, pri kateri je naša zavedna mladina prvič nastopila na odru, ki nam ga je g. Franc Horvat pripravil. Po gledališki predstavi so še nas domači pevci s svojim izbornim petjem razveseljevali. Da, Gornja Radgona napreduje!

Iz St. Jana pri Spodnjem Dravogradu. (Rogovilijo) tudi že pri nas »demokratariji« ali »demokratiji.« Kdo je začel tukaj njihove nauke trositi? Človek, ki ima krvave oči in »plav« nos od žganja, človek, kateri se ljudje izogibljejo in ga iz poštenih hiš mečejo. In drugi apostel nove vere je imel posestvo, okoli 50 tisoč goldinarjev vredno, pa je vse zapravljal. In ta človek bo ljudstvo revščine rešil, ta bo učil kmeta, kako si naj pomaga k boljšemu stanju? Sicer je pa dobro, da sta ravno ta dva začela prihodnje zlate čase prerokovati, ker so ljudje hitro videli, da od takih ni upati boljših časov. Pri volitvi so pokazali možje, da ne marajo za »demokratarske« laži in »flauze«. Eden demokrat je dobil samo štiri glase, in drugi tudi samo štiri, dasi ravno sta prej »Luč« delila in volilce obdelovala. — V sosedni občini Otiški vrh, v katero spada tudi kolodvor Spodnji Dravograd, so kmetje v obilnem številu prišli in dva vrla kmeta volili v peti in ista dva v kmečki skupini; demokrati so dobili, če se ne motim, 13 glasov. Tam najhujše šuntajo tuji kondukterji in od drugod prihajajoči službeniki južne železnice. Ravno pred volitvijo je hotel neki tak prerok iz Beljaka govoriti, pa ni smel; ves pijan še ni dal mira, zato pošlje g. komisar po žandarje v Dravograd; demokrat je slutil, kaj bo, in jo pobriše na vlak, ki je ravno s Koroškega prisopihal. — V Spodnjem Dravogradu so imeli pred kratkim shod, pa se grozno bojijo resnice, ker samo tisti so smeli priti, ki so pismeno povabilo dobili, da le ne bi prišel kak pameten mož, ki bi ljudem resnico povedal. — Tisti, ki se demokratom pridružijo, zanemarjajo delo, bi radi samo na pragu stali ali pa zmirom pri mizi sedeli in od dela drugih živeli; po cele ure in dneve in noči v krčmi vkup glave tičijo, nesramne pogovore imajo, poštene ljudi obrekujejo, da so tako »tumasti«

in nočejo njihovih »čenč« poslušati; vsak krajcar zapijejo, ali brez dela pohajkujejo, omiljujejo »uboge« jude, kolnejo čez ministre in vojake, in tako hočejo svet uboštva rešiti, srečo in zadovoljnost na zemljo prinesiti in delavcem breme olajšati, ko pa vendar ne zinejo ene pametne besede, kako bi bilo komu v resnici pomagati.

Iz ptujskega okraja. (Volitev V. kurije.) Ko pridemo dne 12. sušca na Ptuj kot volilni možje V. skupščine, zagledali smo na vsakem voglu prilepljen opominj, voliti kandidata, o katerem še prej slišali nismo, in to je bil z debelimi črkami »Janez Wisenjak, kmet v Žamenjcih«. Nismo ga še sicer osebno vsi poznali, ali spomnimo se še njegove »globoke modrosti in visoke učenosti«, katero je izjavil pred nekaj leti v svoji knjižuri pod naslovom: »Kmetijski stan itd.« Še le takrat, ko ga je okr. glavar v volilno komisijo pozval, spoznali smo ga vsi osebno. Akoravno sta mu volilca občine Sv. Bolfank z dvema glasoma pripomogla, dobil je vendar samo 23 glasov. O neki priložnosti se je sicer kazala očitna nezaupnost proti enemu volilnemu možu V. skupščine v Majšpergu, med tem ko se je hvalilo, češ, v občini Sv. Bolfank je že vse dobro; izvoljena sta zanesljiva moža, Vuk in Narat. Pregovor pravi: Kogar preveč hvalimo, se navadno prevzame. Sicer pa to nič ni škodovalo, ker je še naš g. Jožef Žičkar dobil 21 krat več glasov, kakor ta Wisenjak, ali omadeževala pred slovenskim svetom se je občina Sv. Bolfank vendar le po teh dveh volilnih možeh. Tebi pa bi bilo svetovati, propadli državni poslanec v Žamenjcih: Ne vtikaj se v reči, za katere nisi zmožen, kajti kmetov s tvojo bistrumnostjo in učenostjo najdemo, če še ne boljših, v vsaki občini! Imamo jih, hvala Bogu, na narodno-krščanskem polju mnogo, kateri so študirali visoke šole, a so dobri krščanski in narodni kmetje, a v take reči se ne vtikajo in se od drugih vtikati ne pusté. Stori prihodnjič tudi ti takó, da ne boš smešil skupnega kmečkega stana. Slišal sem že visokoučene ljudi, kateri so djali: Državnega poslanstva bi si jaz ne upal prevzeti, še imam preplitvo učenost; kako bi potem ti, ker sam trdiš v svoji knjižuri, da nisi v visokih šolah hlač trgal? A pardon, nekaj bi ti že storil: Ko bi v drž. zbor prišel, bil bi eden več; in ko bi odšel, bil bi eden manj! Sesterški.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar se prihodnji teden vrnejo z južnega Francoskega; kajti ministerstvo že izdeluje prestolni govor na novi državni zbor, ki se snide v soboto, dne 27. marcija. — Župan Strobach je rekel na nekem shodu, da mu v kratkem odvzame breme županstva dr. Lueger. — Na Nižjem Avstrijskem so pri državnih volitvah zmagali v kmečkih občinah krščanski socijalisti in eden nemški nacionalci.

Česko. V tej kronovini je največ socijaldemokratov zmagalo v V. kuriji, namreč 7, ker je tu največ tovarn in se Mladočehi nič ali prav malo brigajo za sv. vero in socijalna vprašanja.

Štajarsko. V petek so v V. kuriji zmagali trije katoliški kandidati: Schoiswohl, Jožef Kurz in Slovenec Žičkar. V Gradcu pa je prišlo do ožje volitve in je v ponedeljek zmagal socijaldemokrat Resel. Za tega so glasovali tudi nemški liberalci, nacionalci in učitelji.

Koroško. Dozdaj še niso imeli Slovenci svojega slov. zastopnika v državnem zboru. Zato je nepopisno

njih veselje, da je v ponedeljek v kmečkih občinah Celovec-Velikovec zmagal Lambert Einspieler s 117 glasovi proti 114, katere je dobil Kiršner. Slava korenjacom slovenskim! Škoda pa, da je v Špital-Šmohoru propadel konservativec Peitler!

Krajsko. V ponedeljek so pri državnih volitvah v kmečkih občinah vsepovsodi sijajno zmagali katoliški Slovenci: Pogačnik, dr. Žitnik, dr. Šusteršič, Povše in Pfeifer. Živeli! — Liberalni Slovenci se niso samo zvezali z nemčurji, ampak so to tudi hoteli v V. kuriji storiti s socialisti; toda ti so zvezo odklonili.

Primorsko. Na Goriškem sta v kmečkih občinah zmagala prof. Alfred Coronini in dekan Zanetti. — V Trstu so zmagali najhujši Lahoni, imenovani pregresovci, le slov. okoličani si bodo danes izvolili Ivana Nabergoja. — V Istri sta v kmečkih občinah zmagala Spinčič in dr. Laginja; toda v V. kuriji so Slovani propadli vsled grozne krivice.

Hrvatsko. Vlada baje namerava novemu saboru predložiti postavne načrte o uvedanju civilnega zakona, o posvetnih matičnih knjigah in o verski svobodi. Dovolilo se bode tudi brezverstvo. Bog obvaruj Hrvate teh »dobrot«!

Gališko. Državne volitve se vršijo skoro po »turški maniri«, kakor je to navada na Ogerskem. Vsled tega je v Davidovem prišlo do nemira in celo pobojev. Ker komisar Popiel ni pustil glasovati vladi nasprotnim kmetom, začela se je krvava rabuka. Popiel je ustrelil kmeta, potem pa je nekdo njega s kolesom ubil, enega kmeta pa je ustrelil žandar. Nad 40 kmetov je vsled tega že v zaporu.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče bodo bojda že v prihodnjem konsistoriju ali zboru kardinalov imenovali kardinalom zagrebškega nadškofa, Jurija Posiloviča.

Francosko. Oni dan so mnogi poslanci v državnem zboru zahtevali, naj Francoska potegne z Grško. Toda večina poslancev je vladi na ljubo zavrgla ta predlog, in bo torej Francoska z Evropo skupno postopala proti Grški, ki se bojuje za kristjane na Kreti!

Nemško. Dne 22. marcija se obhaja stoletni spomin rojstva pok. cesarja Viljema I. — Proračunski odsek državnega zbora je gledé novih vojnih ladij pametno storil in dovolil samo, da se napravita dve ladji-topnjači. To pa močno jezi cesarja in vlado.

Rusko. Iz Aten se poroča grozna novica: Pri streljanju za poskušnjo na velikanski ruski vojni ladji, se je pripetila grozna eksplozija ali razstrelitev. Deset častnikov in petnajst mož je mrtvih, petnajst pa težko ranjenih.

Srbsko. Vlada si je v velikih skrbeh, ker so v Stari Srbiji, kjer je vendar 8000 turških vojakov, divji Arnavti izropali in požgali šest krščanskih vasij in do 30 ljudi ubili. Arnavti si celo upajo v srbsko kraljestvo.

Turško. V Armeniji so po nekaterih krajih zopet začeli Turčini kristijane moriti. — Prostovoljnih darov za turško vojsko se je dozday nabralo poldrugi milijon gl. Kaj je to! — Več kapitanov na vojnih ladjah je odpuščenih, ker so izjavili, da so ladje za nič.

Grško. Uboga Grška je v hudih škripcih. Včeraj so vojne ladje evropskih velevlástij začele blokado na Kreti, to je, nobenih grških ladij ne pustijo ondi. Tudi najvažnejša grška pristanišča bodo zasedle evropske ladje, ako Grki ne umaknejo svoje vojske s Krete.

Kreta. Ustaši so napadli mesto Kisamo in je razdejali. — Velevlásti so sklenile, da dobi Kreta samoupravo in bode le nekaj davkov plačevala sultanu. Naj vendar enkrat napravijo na Kreti red, sicer še se zaradi tega otoka utegnejo velevlásti krvavo skregati.

Za poduk in kratek čas.

Zvesti pastir.

(Češki spisal V. Kosmák; poslovenil Ciriljev.)

Pred nekoliko leti je dobila neka župnija, ne daleč od Pariza, novega župnika. Bil je visok mož, vojaškega vedenja, plamenečih očij in dolgih črnih las. Nekdaj je služil pod Don Karlom na Španskem, a ker je bil nekolikokrat ranjen, je moral zapustiti zmage željno vojsko in svojo drago domovino. Vstopil je v drugo, tiho vojsko, ki se bojuje za krasnejšo, za večno domovino, namreč za nebesa. Z vso dušo in z vso močjo, ki še je ostala njegovemu oslabelemu telesu, se je oklenil svojega novega poklica.

Prvi čas je sicer žalosten pohajal in s hrepenenjem je pogledoval na ono stran, kjer je bila od Boga blagoslovljena, a po vojski opustošena in ubožana Španska, njegova krasna domovina; ali pa je posedal s sklonjeno glavo, kakor bi poslušal, ne zasliši-li grmečih topov svojega kralja Don Karla. Dostikrat si je zakril blede obličje z belima rokama, prsi so se mu dvignile in iz njih se mu je izvil globok vzdih. Tako si oddihuje ognjenik.

Ko pa je na praznik stopil na prižnico, je izginila vsa bol in vsa žalost; vzravnaval se je, kakor vojak, vzdignil glavo in zdajci se je pojavil blisk duha in resnice. Oči so mu žarele, lasje so se mu pri navdušenem govorjenju premikali kakor črni oblaki okrog belega čela — in zbrano ljudstvo je bilo kakor očarano, kakor brez duha: oči vseh so z otroško udanostjo počivale na njegovih ustih.

Ko so poslušalci zapustili cerkev, niso modrovali, ne presojali — verovali so, in ko so zagledali gospoda župnika, so se mu spoštljivo priklonili. — V kratkem času je bil otrokom oče, odraslim vzgled, nesrečnim tolažnik, slabim pomočnik, ubogim dobrotnik, bolnim angelj in vsem prijatelj.

Plamen sega okrog sebe na vse strani in vse užje, kar ni skala ali mrtva zemlja. Tako je tudi župnik, ves goreč ljubezni do Boga in do bližnjega, užgal celo svojo župnijo s tem svetim ognjem in ta uspeh in napredek, ta rast ga je tako razveselila in tako oblažila njegovo dušo, da je pozabil na svojo krasno špansko domovino, na nje visoke Sierre (gore), na nje bistre reke, na nje rožmarinove in oleandrove gaje in pomerančine gozde, na nje vedno prijazno solnce in vedno veličastno morje, na nje krasno ljudstvo, da, pozabil je celo tudi na vojsko za resnico in pravico pod zastavo Karlovo, ker je v svoji župniji našel novo domovino in novo, hvaležno bojišče.

Bil je zadovoljen, celo srečen — samo jedna stvar ga je težila. V bližni vasi je stal v velikem vrtu gradič. V njem je prebival priletan, svoboden posvetnjak, kateri je dolga leta hodil po svetu v različnih opravilih, naposled kot vojak, dokler se ni nazadnje tukaj naselil, da bi v miru preživel stara leta. Sestra, ki je bila že udova, mu je gospodinjala.

Ta posvetnjak — rekali so mu navadno »kapitan« — je povzročil župniku marsikatero bitko uro. Bil je sicer miren in dobrončen — ali nikdo ga še ni videl v cerkvi, tem manj pri spovednici. Da, prej je včasih tudi očitno zasmehoval svete reči. Seveda se je kapitan od tistega časa, odkar je prišel novi župnik, izogibal takim govorom iz spoštovanja do duhovnika, katerega je zelo cenil, pa svojih nazorov o veri ni premenil, dasiravno je župnik večkrat od daleč na to napeljal besedo. Ostal je trd in hladen kakor kamen. Da, on je bil ona skala in mrtva zemlja, katere goreči du-

hovni pastir ni mogel užgati. In to je župnika bolelo. Smilila se mu je sicer odkritosrčna in dobra duša.

Sicer je bil, kakor smo že rekli, popolnoma srečen in je deloval kakor marljivi vrtnar, ki pestuje in goji vsako posamezno cvetlico. A to ni dolgo trajalo. Volja je bila v resnici za to, a telo je bilo slabo in bolno. Stare rane so se odprle in so pile njegovo moč, kakor krvosesi. Ko je napočila druga pomlad in je vse ozelenelo, se oživilo in razcvetelo, je župnik popolnoma oslabil in se začel pripravljati na smrt.

Nekega dne ukaže poklicati mizarja. Mizar pride in poljubi župniku roko. »Kaj želite, prečastiti gospod?« — Župnik je sedel ves slab v naslanjaču. Žalostno ga je bilo pogledati. Črni polni lasje so se mu vili okrog visokega čela, velike, bistre oči so žarele izpod gostih obrvij — obraz pa je bil shuššan in smrtnobled. Podal je mizarju suho, belo roko in nasmehnivši se ga mirno in prijazno vprašal: »Dragi mojster, imate-li kaj hrastovih desek?«

»Imam. Kaj želite?« — Župnik je težko vstal in se postavil k steni in vzdignivši roko nad glavo je zaznamoval s prstom piko na steni. »Tukaj naredite znamenje, dragi mojster, in zmerite to visokost!«

Mizar prestrašen obstane: »Prečastiti gospod, saj menda ne mislite . . .?« — »Zmerite visokost!« — Mizar vzame mero in meri: »Jeden meter in 87 centimetrov« (blizu 5 čevljev in 11 palcev.) — »Tako dolgo rakev mi tedaj naredite. Je lahko tudi daljša na dva metra.« — »Ali prečastiti gospod —.« — »No, da, da! Ne vidite-li, da sem že dozorel, seveda prerano, dozorel pa vendar? Moram se pobrigati za poslednjo postelj.« — Mizarja so solze polile. Šel je jokaje domov.

Na to piše župnik po duhovnega pomočnika. Pomočnik se pripelje. Župnik ga predstavi župljanom in se od njih poslovil pri oltarju. Ni ga bilo tedaj očesa, ki bi bilo ostalo suho. (Konec prih.)

Smešnica. V mestni krčmi sedi kmet, ki je bil daleč znan kakor izvrsten domoljub. Pri drugi mizi pa je sedelo več mestnih nemškutarjev. Eden teh se obrne h kmetu in ga vpraša: »Vi očka, ali je res, da pri vas otroci še le deveti dan po rojstvu spregledajo?« — »Res je, res, odreže se kmet, ali potem tako dobro sprevidijo, da nemškutarja spoznajo že devet milj daleč!«

Razne stvari.

Domače. (Milostivi knezoškofo) so se včera popoldne z brzovlakom vrnili z Dunaja, ker je tokratno posvetovanje avstrijskih škofov v ponedeljek bilo dokončano.

(Volitev V. kurije Celje-Ptuj) je za nas Slovence sijajno izpadla. Č. g. župnik in deželni poslanec Jožef Žičkar je zmagal s 484 glasovi, socialni demokrat Ropas pa je dobil 98, Dragotin Hribar, ki je do zadnjega trenutka kandidat ostal, samo 41 in žamenjski Janez Višenjak na Ptuj 23 glasov. Vsa čast vrlim našim volilcem in hvala za trud vsem domoljubom!

(Volitev V. kurije Feldbach-Maribor.) Z veliko večino glasov in sicer s 414 glasovi je bil državnim poslancem izvoljen g. Jožef Kurz, dež. poslanec in posestnik v Ettendorfu. Fr. Girstmayr je vlovil 152, socialni demokrat Drössler pa 108 glasov, največ v Mariboru. G. J. Kurz je bil le s pomočjo Slovencev izvoljen. Slava našim možem, ki so posebno v Mariboru imeli veliko pretrpeti pred socialisti!

(Volitve kmečkih občin) so včera za nas Slovence, kakor drugače ni bilo pričakovati, izvrstno izpadle. Za Maribor, Slov. Gradec in Konjice je bil z 223

glasovi izvoljen deželni odbornik g. profesor Fr. Robič, nesrečni Fr. Girstmayr je dobil 88 glasov; na Ptuj, v Ljutomeru in Rogatcu je sijajno zmagal vlč. g. dr. Lav. Gregorec, v Celju in Brežicah pa g. Hugon pl. Berks. Živeli korenjaški volilci in vsi naši novi državni poslanci!

(Zadnji dve številki »Domovine«) sta polni lastne hvale in napadov na naš list. O lastni hvali je naše ljudstvo že davno iznašlo krepek pregovor, na napade na naš list pa molčimo, ker nam je res za mir in edinost. Da pa zadnja »Domovina« meče polena pod noge našim vrlim, neutrudljivim deželnim poslancem, ki imajo v Gradcu itak sila težavno stališče, to pa gotovo ostro obsoja vsak pameten Slovenec.

(Nemški nacionalci in socialni demokratje) si pri volitvah niso samo v Gradcu bili dobri prijatelji, ampak tudi v Mariboru. Tukaj so namreč pristali Girstmayrjevi potegnili s socialisti pri volitvi volilne komisije. Od kod to prijateljstvo? Večina naših Nemcev je tako zabita in neumna, da še bode dolgo trebalo, predno bodo spoznali prave namene socialnih demokratov.

(Prva slovenska opera na Štajarskem) se je pela minolo nedeljo večer v Celju v »Narodnem domu«. Opero »Rigoletto« so krasno uprizorili ljubljanski slov. gledališki igralci. Sobana »Narodnega doma« pa je bila natlačeno polna odličnega občinstva.

(»Zabavne knjižice«) šesti zvezek je zagledal beli dan in stane 15 kr. Vse, kar g. izdajatelj, učitelj Anton Kosi v Središču, v »Zabavni knjižici« naši mladini podaje, je v vsakem oziru priporočila vredno. Daj Bog tudi temu zvezku obilo naročnikov in še več dovtetnih bralcev!

(§ 19 tisk. postave.) Več socialnih demokratov ali njihovih prijateljev, ki so bili zadnji čas v »Slov. Gospodarju« nekoliko »skrtačeni«, nam je poslalo v priporočenih pismih popravke. Povemo na glas, da nobenega ne objavimo, ker niso postavno popravljeni. Sicer pa nas to močno veseli, da skoro vsak popravlja: »Ni res, da bi jaz bil socialni demokrat.«

(G. g. dopisnikom), ki so nam o prvotnih volitvah in sploh o volilnem gibanju tako natančno poročali, izrekamo prespodobno zahvalo. Marsikaj seveda ni moglo priti v list vsled pomanjkanja prostora, ali vse nam je dobro došlo, da smo lahko varno postopali. Še enkrat srčna hvala, ostanite nam vedno zvesti!

(Mariboržanka) se je danes zopet vrezala. F. Girstmayr je tožil g. kaplana Neubauerja v Stainzu, ker ga je ta imenoval anarhista. Gosp. kaplan pa se je udal in priobčil častno izjavo s pripomnjo, da je izraz anarhist bil brati v »Slov. Gospodarju«. Res je bil lani o tem govor v našem listu in »Südost. Post«, ko je bil Girstmayr na shodu pri »Stadt Wien« grozil z anarhijo, ali tega še Girstmayr do danes ni nikjer popravil. Mariborski bralci torej dobro vedo, kje je resnica.

(Leščerba!) Tako bodi ime socialdemokratičnemu listu »Luč«, ki je dozdaj izšel v dveh številkah. Čudno, da je te leščerbe 1. številko g. učitelj na Medvedovem selu delil v šoli nekaterim otrokom, naj jo nesejo starišem. Ali je tudi 2. številko delil, ne vemo.

(Dihurjem) na pošti ali bržčas kje drugod, ki naš list novejši čas kradejo, bodomo že prišli na sled. Komur se naš list dopade, naj si ga naroči ali pri prijatelju izposodi, nepoštene duše pa ga naj pri miru pusté, da ga naši naročniki dobijo o pravem času v roke!

(Ali pojdemo volit) prihodnjo soboto slov. volilci v južnoštajarskih mestih in trgih? Na vsak način! Kdor ostane doma ali potegne z nemčurji, naj si na čelo zapiše: Narodni izdajica! V celjski skupini utegnemo zmagati, ako ostane več nemških uradnikov doma; kajti

s prusaki pač noben cesarski uradnik ne sme potegniti, v mariborski skupini pa pokažimo svetu, da še nas Nemci niso pohrustali! V celjski skupini si naj vsak naš volilec napiše na glasovni list: Dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju, v mariborski pa: Dr. Fr. Rosina, odvetnik v Ljutomeru.

(**Franca Girstmayer**-ja) mariborski nemški »purgarji« vedno kandidujejo. Najprej za V. kurijo in je propadel; potem v kmečkih občinah in zopet propadel; in današnja »Mariboržanka« ga priporoča mestnim volilecem Lipnice in bližnjih trgov. Franc, kdaj te bo srečala tista pamet, da boš rekel Mariboržanom: »Pišite me v uho! Če sem tako izvrsten kandidat, čemu pa me vi nočete imeti?«

(**Prememba posestva**.) Goriški rojak gosp. Hmelak je prodal vse posestvo in žage v Libiji pod Mozirjem nekemu Gradčanu Frid. Hocke; ki bojda namerava na mestu žage staviti tovarno za barve.

(**Morileca Fermeta**), ki je, kakor znano, lani tri ljudi s sveta spravil, zdaj »pacajo« zopet v Gradcu, ker hoče po vsej sili biti norec, zdravniki pa mu menda tega ne verujejo.

(**Od Savinje**.) Brezvestna socijalistična sodrga je jela tudi rovati proti našim denarnim zavodom, češ, da bodo delili; seveda ako bi izpuhani demokrati posojilnice vodili, verujemo, da bi že davno delili, a dokler bodo pa posojilnice v rokah tako vrlih mož, kakor jih ima Savinjska dolina in ves spodnji Štajar, ni se bati ne za sold zgube.

(**Z Dol pri Brežicah**.) Ozimne letos čudo lepo kažejo, da še veliko let ne tako. — Na naš sejem, dne 15. marcija so prav veliko živine prignali. Tudi cena se boljša, in je bilo živahno barantanje.

(**Toča, blisk in strela**.) V nedeljo dne 14. marcija popoldne ob 3. uri je bila na Zdolah pri Brežicah toča zemljo popolnoma pobelila med bliskom in gromom. Med tem je strela udarila in užgala stari vinski hram nekdanjega Bana v Ravnih. O enaki nevihti v nedeljo popoldne se poroča tudi od Sv. Urbana pri Ptuj.

Društvene. (Dijaški kuhinji) v Mariboru so poslali dne 12. marcija gg. volilci V. kurije, zbrani pr. g. Güntherju v Slov. Gradcu, 10 gld. Bog plati!

(**Katoliško bralno društvo v Hočah**) je imelo v nedeljo popoldne pri g. Kselmanu ustanovni shod. Prišlo je veliko vrlih Slovencev ter koj prvi dan društvu pristopilo 45 udov. Predsednikom je bil izvoljen g. Simon Šunko, podpredsednikom č. g. kaplan M. Roškar, tajnikom g. Pavel Vernik, blagajnikom pa g. Lovrenc Čiček. Društvo ima svojo bralno sobo pri g. Jožefu Kselmanu tik železnice.

(**Na Teharjih**) napravi katoliško-slovensko politično društvo za Teharje svoje zborovanje prihodnjo nedeljo, dne 21. marc. v prostorih g. Šušteršiča o pol štirih popoldne. Razgovor bo o uzrokih, zakaj kmetiški stan propada, in o pripomočkih, kako bi se spet opomogel. Kmetje in gostje, pridite v obilnem številu!

(**Okrajna bolniška blagajnica v Ljutomeru**) je imela lani dohodkov 1242 gld. 34 kr., izdatkov pa 1144 gld. 34 kr. in sicer: 290 gld. 61 kr. bolniške podpore, 180 gld. 30 kr. plače zdravnikom, 272 gld. 87 kr. za vraštva, 141 gld. 08 kr. bolnišnicam, 26 gld. za pogrebe, 5 gld. 59 kr. v blag. zvezo, 205 gld. 70 kr. za upravo in 22 gld. 19 kr. za različne stroške. Začetkom leta je blagajna štela 228, in koncem pa 231 udov. — Blagajnični rezervni zaklad znaša 851 gld.

(**Vitanjska posojilnica**.) Računski sklep te posojilnice za leto 1896. kaže, da je znašal skupni promet v tem letu 187.045 gld. 48 kr. Posojenega kapitala se je povrnilo 10.145 gld. 15 kr., hranilnih vlog je bilo 50.898 gld. 12 kr. obresti, od posojil se je vplačalo

8578 gold. 81 kr. Vzdignilo pa se je hranilnih vlog 45.411 gld. 36 kr. Posodilo se je 35.996 gld. V drugih denarnih zavodih se je naložilo 6480 gld. Na dobrodelne namene se je razdelilo 707 gld. 88 kr.

(**Mozirska posojilnica**) je darovala prostovoljni požarni brambi v Mozirju in na Rečici, vsakej po 100 gld. Slava vrlemu zavodu!

Iz drugih krajev. (Dosedaj je izvoljenih) 143 državnih poslancev. Od teh je: 18 kršč. socijalistov, 17 nemške katol. ljudske stranke, 15 socijalistov, 16 Mladočehov, 21 Poljakov, 12 Rusinov, 10 Slovencev, 3 nemški liberalci, 1 češki katolik, 3 poljske ljudske stranke, 6 pristašev Stojalovskega, 5 Rumunov, 4 Hrvati, 4 liberalni Italijani in 2 katol. Italijana.

(**Državne volitve**) kmečkih občin na Srednjem in Gornjem Štajarskem: V graški okolici je bil izvoljen Matija Kaltenegger s 168 glasovi proti 129 glasovom, koje je dobil baron Rokitanski. Razven tega so izvoljeni konservativci: prelat Karlon, Franc Wagner, Franc, Hagenhofer, Blaž Herk in nemški liberalec Posch.

(**Smrtna kosa**.) V Gradcu je umrl sorednik »Grazer Volksblatt-a« Gustav Storiedl v 30. letu svoje dobe, v Ljubljani g. dr. Viktor Supan, odvetnik in urednik »Slov. Pravnika«, v Zagrebu pa znameniti slovenski pesnik in jezikoslovec profesor Matija Valjavec - Kračmanov v 66. letu svoje starosti. Sveti jim večna luč!

(**Strela sredi marcija**.) Iz Zagorja ob Savi na Kranjskem se poroča, da je v nedeljo popoldne na Sv. Gori bila huda nevihta, da je strela dvakrat udarila v zvonik in da je padala toča kakor po leti.

(**Drage cvetlice**.) Amerikanski milijonar Astor je plačal nedavno temu nekemu angleškemu vrtnarju za eden sam grm jako redkih rož 6000 dolarjev. Nadvojvoda Josip pa ima cvetlic, vrednih 800.000 frankov.

(**Zelo redek lovski plen**.) Te dni je padel nekemu srečnemu lovcu blizu Belja jako redek plen v roke. To je bil orel največje vrste. Ta orel je imel okolu vrata železen obroč, na katerem je bila urezana letnica 1646 in poleg nje pol izlizan grb. Ta orel je živel torej preko 250 let. Orla je kupil neki trgovec in ga podaril zagrebškemu muzeju.

(**Kuga v Indiji**.) Iz Indije prihajajo vedno še žalostne novice. Kuga se je pojavila tudi v Poormu, Tarzu, Wattari in Bramarani, zadnji postaji za hodočastnike v Meko. Najbolj razsaja kuga tam, kjer vlada lakota. Podpora vladina pa zadostuje komaj, da ljudje ostanejo živi.

(**Grozna nesreča na železnici**.) Dne 13. marcija so delavci popravljali železno cesto med Borovnico in Logatecem na Kranjskem. Ko se je mimo njih vozil mešani vlak, stopili so na drugo progo, kar pridrvi osebni vlak, poln laških zidarjev. Nekaj delavcev skoči v stran in se reši, Tomaža Sušmana in Franca Jerina pa lokomotiva osebnega vlaka pri priči ubije.

Spominjajte se pri raznih veselicah, godovanjih in drugih veselih družbah dijaške kuhinje v Mariboru!

Loterijne številke.

Trst 13. marcija 1897:	69, 12, 58, 34, 33
Linc » » »	40, 59, 8, 25, 73

Fulard-svila 60 kr.

do 3 gld. 35 kr. meter — japonska, kitajska itd. v najnovejših obzrekih in barvah, kakor tudi črna, bela in barvana **Hennebergova svila** meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, kari-rana, pisana, damast itd. (blizo 240 razl. baž in 2000 razl. barv, obrazcev itd.) Poštne in carine prosto na dom. Vzorci obratno. Pošta v Švico se plača po dvoje.

Tovarne za svilo **G. Henneberg** (c. in kr. dvor. lif.) Zürich.

Vabilo

k rednemu občnemu zboru „Posojilnice v Makolah“, ki se bode vršil v nedeljo, dne 28. marcija 1897. ob 4. uri popoldne v navadni posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika;
2. Poročilo nadzornika;
3. Odobrenje računskega sklepa za leto 1896;
4. Volitev načelstva in nadzorstva;
5. Nasveti.

V Makolah, dne 1. marcija 1897.

2-2

Načelnstvo.

Razglas.

Veliki živinski sejem bode na Cvenu pri Ljutomeru dne 20. sušca t. l. Kupce in prodajalce vljudno vabi

2-2

Občinski odbor.

Razne

uradne pečate

najceneje priskrbi

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Milan Hočevar,

trgovina špecerijskega blaga
v Celju,

glavni trg, nasproti farne cerkve.

Priporoča svojo zalogo zanesljivo najboljših poljskih semen za setev, kakor:

Štajarsko domačo, nemško ali francosko, esparseto in inkarnat detelno seme. Semena trave za suhe in mokre travnike. Korenjevega, repe bele in runkelnove repe, rudeče in rumene za živinsko rejo. 4-8

Išče se proti gotovi plači manjše posestvo primerno za gostilno, ležeče v kakem trgu, blizu farne cerkve ali v drugem večem in živahnem kraju.

Ponudbe s ceno naj se pošljejo pod naslovom: **L. J., poste restante Graz, Hauptpost.** 2-3

Visokodebelna drevesca,

cepljena in divjake za vkrono cepiti, kakor tudi divjake v vsakem izboru za visoke drevesa in za pritlikovce, potem pritlikovčne drevesca, hruške in jabolke v vsakovrstnem izvodu vzrejene, divjake za presajanje; breskve najboljše ameriške sorte in razna druga drevesca priporoča, po najnižjih cenah

Franc Podgoršek, prej Ogoreuc, posestnik drevesnice v Brežicah. 3-3

Naznanilo.

Karol Kirbisch, usnjar (ledrar) pri Sv. Trojici v Slov. gor. išče močnega fanta s 15-16 leti, kateri bi imel veselje to obrt se učiti; naj se do dne 1. aprila pri omenjenem mojstru oglasi! 2-3

Bartosch-ev cement za zobe, da si lahko sam plombuje zobe.

S tem sredstvom, ki je že nad 20 let v rabi, si lahko vsakdo brez truda po priloženem navodilu sam pripravi plombo za zobe; radi česar se sme imenovati posebno tam, kjer ni zobozdravnikov, dobrodošel pripomoček za daljše ohranjenje zob, in za varstvo proti zobobolu.

Cena 1 posodice 1 gld.

Dobi se pri

Jožefu Weis, (lekarna pri zamorecu)

DUNAJ, I., Tuchlauben 27., 3-15

kakor tudi v večini lekarn na Štajarskem.

Peronospora škropilnice,

najceneje, najbolj trpežne, posebno dobre in lahke za rabo. Izdeluje že 10 let. Z veliko zadovoljnostjo in pohvalo se jih več stotin že rabi. Napravljene iz čiste mehi ali tudi iz pocinkanega kositra proti 4letni garanciji, komad za 8-10 gld.

Prevzame tudi vsa dela pod to stroko spadajoča pri strehah in cerkvenih stolpih, kapelah in križih prav po nizki ceni, dobro napravljeno. 2-12

Janez Lančič,

kleparski mojster v Gornji Radgoni.

„Slovanska knjižnica“

izhaja vsak mesec v 5 do 6 pol obsežnih snopičih. Cena za celo leto 1 gld. 80 kr., v razprodaji pa po 18 kr. snopič. — Doslej je izšlo že 56 snopičev.

„Knjižnica za mladino“

izhaja vsak mesec v trdo vezanih snopičih. Doslej je izšlo 23 snopičev. Cena za celo leto 2 gld. 40 kr., v razprodaji po 25 kr. snopič. — Naročila sprejema „Gorička tiskarna A. Gabršček“ v Gorici. — V Mariboru se dobé v prodajalnici **Marije Pristernik**, Tegetthoffstrasse št. 13. 3-15

!!Svoji k svojim!!

Naznanilo in priporočilo!

Podpisani najuljudneje naznanjam čast. duhovščini in slavnem občinstvu, da sem na prigovarjanje več gospodov si priskrbel **zraven svojega dela tudi pravico in delavce za slikanje in dekoriranje sob in dvoran**; tako tudi za razna druga pleskarska dela, za trgovske napise itd. Priskrbel sem si najfineje uzorce, kakor najbolje trajajoče barve, vse v velikem številu, tako, da zamorem z vsako še tako veliko firmo konkurirati. **Po najnovjši metodi se zamorejo izdelovati vsa dela tudi po zimi, za katera dela jamčim vsled trajnosti in finosti.** Častiti duhovščini se tudi za nadaljnja naročila prijazno priporočam za naslednja dela: **Slikanje cerkva** na presno »all fresco«, temperra, kasein silikat itd. Vse to slikam strogo po cerkvenih zahtevah. Dalje se priporočam za slikanje oltarnih slik, slik sv. družine, na platno slikane, križevih potov, transparentov za cerkvena okna, cerkvene in društvene zastave, — katere popolnoma dovršim, tako tudi cerkveno nebo (baldahin). Za vse to zadostuje mi naznaniti mero in kak damask, oziroma koliko se misli potrošiti.

Povsod naj velja geslo »Svoji k svojim«.

Priporočam se za obila naročila ter se biležim

Z vsem spoštovanjem

Ivan Nep. Gosar,

akad. slikar v Celju, „Narodni Dom“. (Štajarsko.) 6

Vse orodje za kovače

tudi večji stroj za vrtanje železja, vse v najboljšem stanju, je skupaj na prodaj pri vdovi Mariji Zupanc na Slatini. 2-3

OVES

„Willkomm“.

Ta močna vrsta ovsu vspeva v vsakršni zemlji, skazala se je kot najhitrejša in najrodovitnejša, daje dolgo, zelo dobro slamo za krmo in ne poleže. Ker se ta oves redko seje, zadostuje 50 kil za jeden oral. Razpošilja se 25 kil za 5 gld., 50 kil za 9 gld. 50 kr., 100 kil za 18 gld. z vrečo vred. — Vrečice za poskušnjo po 5 kil poštnine prosto, če se pošilja 1 gld. 70 kr.

Oskrbništvo graščine Golič pri Konjicah, (Štajersko.) 3-4

Jedino pravi Balsam

(Tinctura balsamica)

iz lekarne pri „angelju varhu“ in tovarne farmaceutičnih preparatov

A. Thierry-ja v Pregradi

pri Rogatec-Slatini.

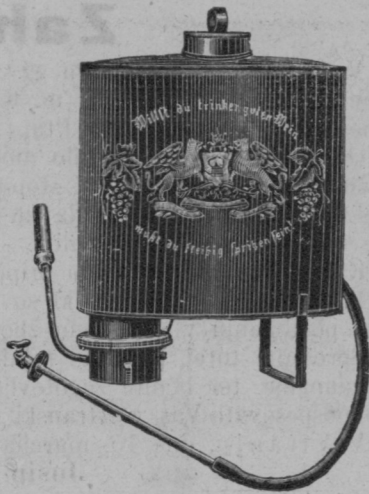
Preskušen in potrjen od zdravstvenih oblastev.

Najstareje, najpristneje, najreelneje in najceneje ljudsko

domače zdravilo, ki uteši prsne in plučne bolesi, želodčni krč itd. ter je vporabno notranje in zunanje. V znak pristnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja tvrdka Adolf Thierry, lekarna pri „angelju varhu“. Vsak balzam, ki ne nosi zgoraj stoječe zelene tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim ceneje tem nič vredneje ponaredbi. Pazi naj se toraj vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce svojega jedino pravega balzama, kakor tudi prekupce nič vrednih ponarejenih, občinstvo varajočih drugih balzamo, zasledujem najstrožje sodnijskim potom na podlagi zakona o varstvenih znakih. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naroči direktno in naslovi: Na angelja varha lekarno A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko vsake avstro-ogerske poštne postaje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštnemu povzetju.

Pazi naj se vedno natančno na zgorajšnje zelene varstvene znamke, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica. 9-20

Adolf Thierry, lekarnar v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

Priporočam svoje doma izdelane, 4¹/₂ kilo težke, bakrene

vakuumpersonspora - brizgálnice,

komad 12 gld. Kdor vzame 6 komadov, dobi 70% odpustka. 1500 komadov že v rabi.

Bakrene plošče, cevi, izdelani kotli za žganje in pranje vedno v zalogi.

A. Fiebiger,

kotlar koroške ulice 6, v MARIBORU. 1

Deloljubne

osebe — poyvod — katere trajni denarni služek iščejo, naj pismeno povprašajo pod „Zukunftvorsorge“

Gradec, poste restante. 4

Zganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa zganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestinke in okrevalce, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 11

Kdo pije

Kathreiner-Kneippovo sladno kavo?

Mani diči najbolje!

Vsak, kdor hoče svoje zdravje ohraniti in utrditi, pa ob enem noče pogrešati prijetnega kavinega užitka. Bobova kava je, kakor znano, škodljiva, ker preveč živce razburja; ako se jej pa Kathreinerjeva primeša, jej odvzame škodljive učinke. *****

Vsak jo pije, ki se ne čuti prav zdravega. Posebno za take, ki bolehalo na živcih ali v želodcu, izkazala je Kathreinerjeva kava, čista brez primesi, v tisočerihi slučajih kot najboljša, najzdravejša in lahko prebavljiva pijača. *****

Vsak otrok in vsaka ženska naj pije Kathreinerjevo kavo, ki je tečna in se prilega siabemu in rahlemu telesu, naj bo že čista ali mešana z bobovo kavo. S svojim prijetnim, milim okusom se kmalo vsam prikupi. *****

Vsak, ki hoče pri gospodarstvu kaj prihraniti in vendar uživati Naj bo čista ali mešana z bobovo, ugajala bo po okusu vsakomu.

Kathreiner-Kneippova sladna kava je v

rečnici zdrava družinska pijača čist prirodan plod v celih zrnih, iz najboljšega slada izdelana in po Kathreinerjevem, v vseh deželah priznanem in oc največjavnejših strokovnjakov preskušene načinu z okusom prave bobove kave prekisana. Kathreinerjeva kava združuje toraj v sebi prijetni okus ptuje bobove kave in vse od zdravnikov priznane dobre lastnosti domačega slada. *****

Prošnja: Kdor noče biti goljufan in oškodovan naj pazi pri nakupu na varnostno

znamko in na obliko na strani naslikanega izvirnega zavoja z imenom **Kathreiner.**

Zavoji brez imena **Kathreiner** niso pristni.

Poročilo.

Posojilnica v Pišecah je imela leta 1896 prometa 31.094 gld. 49 kr. pristopilo je njej 98 udov z 249 deleži, izstopilo pa 11 udov z 32 deleži, tako da šteje 516 udov, ki imajo v deležih 1347 gld.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud in se obrestujejo po 5°/_o. Posojila se dajejo proti 6°/_o samo zadržnikom. Uradni dan je vsako nedeljo od 8. do 12. ure predpoludne.

Vabilo.

Posojilnica v Pišecah ima dne 28. marca 1897 predpoldne ob 10. uri svoj redni občni zbor s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva o letnem računu in porabi čistega dobička.

2. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev.

3. Razni predlogi.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, tedaj se vrši ob 11. uri predpoldne isti dan in po istem dnevnem redu drugi občni zbor.

K obilni udeležbi vabi uljudno svoje člane

Pišecce, dne 13. marca 1897.

Načelstvo.

Priden fant

se sprejme v mizarški poduk pri Jož. Gselmanu v Hočah. 1-3

Najboljše sredstvo zoper telesni zapor in njegove posledice je „Saratice“, moravska kislva voda MUDra Vesely-ja v Brnu. Navod na steklenjci. 1-5

Zahvala.

Vsem mnogospoštovanim gg. volilnim možem, ki so mi naklonili svoje glasove pri volitvi dne 12. t. m. ter me izbrali za državnega poslanca V. splošne volilne skupine Celje-Ptuj, izrekam svojo najiskrenejšo zahvalo.

Obžalujem, da mi ni bilo mogoče zavoljo prekratkega časa in radi preobširnega volilnega okraja, stopiti že zdaj v dotiko z gg. volilci. Ganilo me je torej globoko v srce, da jih je mnogo oddalo svoje glasove za mene, ki me osebno niso niti poznali.

Kakor hitro mi pa bodo pripuščale ugodne razmere, bodem obhodil vseh 17 sodnijskih okrajev, ki so me volili dne 12. t. m., da poročam o svojem postopanju v državnem zboru in izvem želje svojih volilcev.

Sprejmite torej, predragi rojaki, še enkrat mojo prisrčno zahvalo za Vaše zaupanje ter bodite zagotavljeni, da hočem po svojih slabih močeh vedno pospeševati Vaš vsestranski duševni in gmotni blagor. Bog Vas živi!

V Vitanju, dne 15. marcija 1897.

Josip Žičkar, župnik in državni poslanec.

Vezi za cepljenje trt iz patentovanega gumija

po načinu profesorja Göthe, kakor tudi dr. Kröczer-ja prodaja jedino pristna in v neprekosljivi kakovosti

c. in kr. dvorna tovarna za gumi in celluloid

J. N. Schmeidler.

Glavna zaloga: **Dunaj.** Podružnica: VII₂ Stiflgasse 19. I., Graben 10.

Naslov za telegrame: „Gummischmeidler.“ 10

Razpis ponudbe.

C. kr. trgovinsko ministerstvo oddaje stavbo novega poslopja za c. kr. poštni in brzojavni urad v Celju po poti ponudbe za skupno (pavšalno) svoto. Proračunski stroški znašajo:

1. Skupna svota za uradno poslopje in pritikline . . . 143.300 gld.
2. Za neprevidena, potem potrebna dela . . . . . 7.000 „

Natančneje določbe za ponudbe, nadalje ponudbeni obrazci, načrti s proračunom in popisom stavbe, kakor tudi splošni in posebni stavbeni pogoji so pri c. kr. poštnem in brzojavnem ravnateljstvu v Gradcu in pri c. kr. poštnem in brzojavnem uradu v Celju od dne 15. marca 1897 na vpogled in si jih lahko vsakdo med uradnimi urami pregleda.

Tukaj se dobijo tudi vsa nadaljna razjasnila. Dotične ponudbe se morajo pola s 50 kr. kolekovati in v zapečatenem ovitku z napisom: „Ponudba, zadevajoča stavbo c. kr. poštnega in brzojavnega poslopja v Celju“ pri c. kr. poštnem in brzojavnem ravnateljstvu v Gradcu ali pri c. kr. poštnem in brzojavnem uradu v Celju vsaj do 10. aprila 1897, ob 12. uri opo- ludne, vložiti oziroma frankovano tje doposlati.

Vadij znaša 7500 fl. a. velj.